

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ERASMUS+ 2020-2022 BLUE SHIRTS, GREEN SHORTS KONČNO POROČILO

V mednarodni projekt Erasmus+ Blue shirts, green shorts smo bili vključeni med leti 2020 in 2022. Zaradi epidemije covid-19 smo ga podaljšali za 4 mesece. Tema je bila ekološka, poudarek je bil na klimatskih spremembah, onesnaževanju, varovanju narave in sobivanju z njo. Države, s katerimi smo skupaj delili naše aktivnosti in izkušnje, so bile Litva (koordinatorica projekta), Italija, Turčija in Španija.

DOSTOPNOST VSEBINE PROJEKTA ZA JAVNOST

Na spletni strani OŠ Veliki Gaber smo odprli poseben zavihek, kjer je predstavljen projekt in objavljene naše aktivnosti s povezavami: [OŠ Veliki Gaber](#) | [Osnovna šola Veliki Gaber \(os-velikigaber.si\)](#). Erasmus+ projektu smo namenili kar nekaj strani v časopisu Prvi koraki.

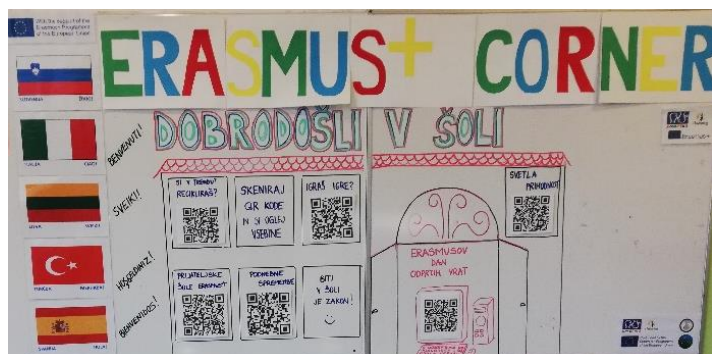
Naše aktivnosti smo poleg šolske spletni strani sproti objavljali v lokalnem Glasilu občanov. Obisk tujih gostov v Sloveniji smo objavili tudi v Dolenjskem listu, prav tako je bila o obisku objavljena novica na spletni strani Občine Trebnje, na Dolenjskanews in Lokalno.si. V času obiska v Sloveniji je ekipa TV Vaš kanal posnela aktivnosti v gozdu in naše delo predstavila v novicah ([Gozdna pedagogika OŠ Veliki Gaber - YouTube](#)) ter pripravila še daljši prispevek za Dolenjski obzornik (in od 12.35 minute dalje [Dolenjski obzornik, 16. november 2021 - YouTube](#)).

Redno smo z našimi dejavnostmi seznanjali javnost preko Facebook strani OŠ Veliki Gaber, koordinatorica Litva je odprla Facebook stran Blue shirts, green shorts ter španska šola blog, aktivnosti pa smo predstavljali tudi v skupini Blue shirts, green shorts na eTwinningu.

Pripravili smo dan odprtih vrat. Ker je bila v tistem času šola zaprta, smo ga organizirali spletno. Stran smo pripravili v slovenščini in angleščini. Povezave tukaj: [Angleška stran](#) in [Slovenska stran](#). Tu so objavljeni tudi vsi filmi, ki so nastali do marca 2021. Strani smo redno osveževali do ponovnega odprtja šol v Sloveniji.

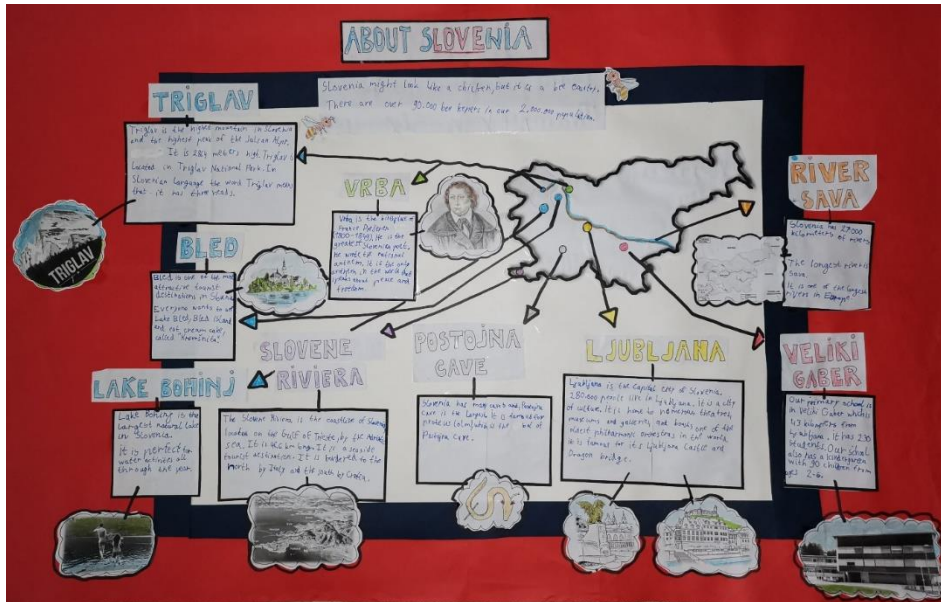
Vsi naši filmi, ki so nastali v sklopu projekta, ter oba prispevka TV Vaš kanal so objavljeni na kanalu YouTube (iskalnik: Erasmus+ Veliki Gaber).

Na šoli smo redno osveževali kotichek Erasmus+.

AKTIVNOSTI

V projekt je bilo na šolski ravni skupaj s koordinatrico in ravnateljem vključenih 16 strokovnih delavcev. Pri nekaterih aktivnostih so sodelovali vsi učenci šole, pri nekaterih učenci 1.–5. razreda ali vrtec.

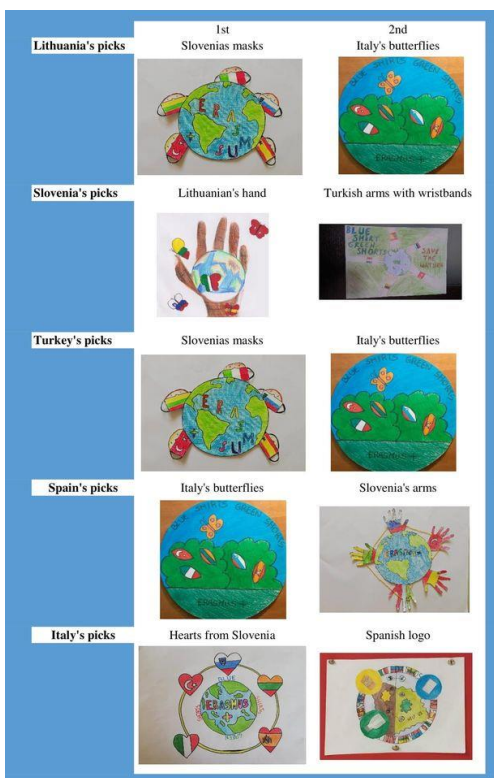

Našo državo smo predstavili s plakatom, ki ga je pripravila učenka Pika, in s predstavitvenim filmom: [Erasmus+: Veliki Gaber Primary School \(OŠ Veliki Gaber\) - YouTube](#).

Izvedli smo veliko aktivnosti, izpostavljammo le najodmevnejše:

- Šolski likovni natečaj za logotip projekta

Vsaka država je prispevala tri predloge logotipov. Naša šola je v ta namen organizirala natečaj, kjer so sodelovali vsi učenci 1.–5. razreda. Po zaključku je šolska komisija učiteljev izbrala dva. Na koncu je bil izbran Italijanski logotip, ki je za malenkost premagal enega izmed slovenskih predlogov. Slovenija je s tem že pri prvi aktivnosti stopila v ospredje in bila prepoznana kot natančna, zavzeta in dosledna.

- *Čistilna akcija gozdnega kotička*

Vrtčevski otroci so pobrali smeti v "želodkovem prostoru" in okolici ter si tako uredili svoj igralni prostor v gozdu.

- *Vprašalnik (Blue shirts, green shorts)*

Litva je pripravila vprašalnik o tem, katere so po našem mnenju največje okoljevarstvene težave. Po mnenju naše šole je najbolj pereč problem izsekavanje gozdov.

- *Games on the subject of pollution*

Prav je, da tudi pri igri postavimo skrb za čisto naravo na prvo mesto ter se namesto novih igrač odločimo uporabiti predmete, ki bi sicer pristali le še v smeteh. Litva je pripravila štafetne igre, na naši šoli so večinoma sodelovali učenci 1.–5. razreda. Ker pa je v tistem času pouk potekal na daljavo, so se izziva pogumno lotili tudi mlajši in starejši člani družine. Posnetke smo združili v film: <https://www.youtube.com/watch?v=OeXrW68xLIM>

- *Climate change*

Učenci 1.–5. razreda so pripravili likovne izdelke, plakate ali video posnetke na temo podnebnih sprememb. Osredotočili so se na vzroke, posledice ali preventivne ukrepe. Podnebne spremembe so pomembna tema sedanjosti in naše prihodnosti. Prispeveke učencev si lahko v obliki kratkega filma ogledate tukaj: <https://www.youtube.com/watch?v=rJXauQL4KMY>

- *Recycled fashion show*

Učenci 3. razreda v šolskem letu 2020/21 so za kratek čas postali modni kreatorji, manekeni in fotomodeli. Najprej so si izdelali kreacijo iz odpadnih materialov, nato so se sprehodili po domači modni pisti ob skladbi Krokodilčki. Skupina Čuki nam je prijazno dovolila uporabiti njihovo glasbeno podlago. <https://www.youtube.com/watch?v=ym9UeSm5VME>

- *Bright future*

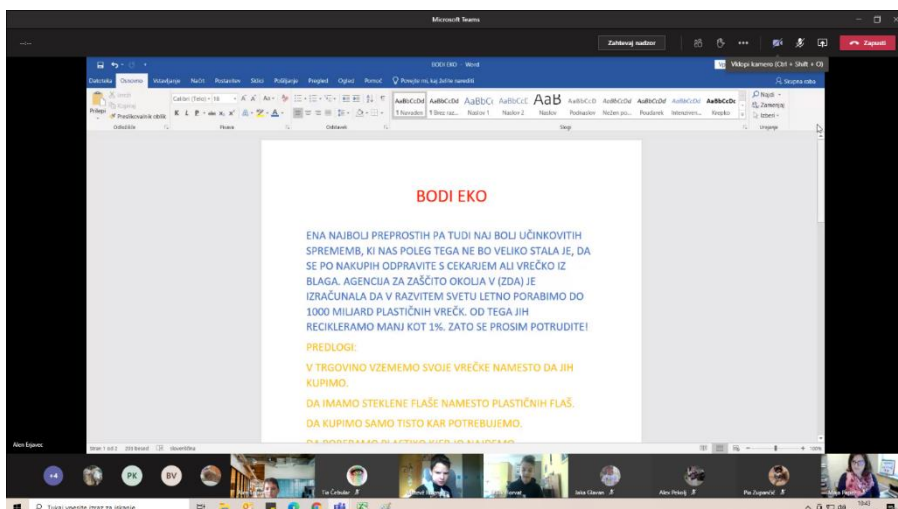
Kakšno bo leto 2021? In kakšna prihodnost nas čaka nasploh? Takratni 4. razred je pripravil posnetke o prihodnosti. Učenci pravijo, da bo prihodnost svetla in prijazna ter da bomo bolje skrbeli za naravo in okolje. Vabljeni k ogledu njihovih razmišljanj. <https://www.youtube.com/watch?v=78UtcishF7Y>

- *Okrogla miza*

5. b je v šolskem letu 2020/21 z razredničarko pripravil okroglo mizo o varovanju narave. Učenci so se prelevili v predsednike držav, zagovornike življenja brez plastike, podjetnike, delavce komunalnega podjetja in varuhe rastlin ter živali. Vživeli so se v nove vloge in razmišljali o morebitnih izboljšavah. Skupaj so sprejeli nekaj resnih predlogov:

- Vsi naj uporabljajo le vrečke za večkratno uporabo.

- Delavci v podjetjih naj prejmejo nagrado, če se vozijo na delo s kolesom.
- Vsi naj strogo ločujejo odpadke.
- Predsedniki držav naj se udeležujejo delovnih akcij in promovirajo EKO življenje.
- Na vseh šolah naj potekajo EKO krožki.
- Izdelava plastičnih embalaž naj se ukine za vse izdelke, ki so lahko shranjeni v okolju prijaznejši embalaži.
- V mestnih središčih naj se ljudje vozijo le s kolesi.
- Strehe vseh šol naj bodo pokrite z zelenjem (travo, drevesi).

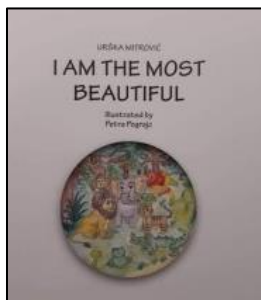
- *Virtual open day*

Pripravili smo dan odprtih vrat. Ker je bila v tistem času šola zaprta, smo ga organizirali spletno. Stran smo pripravili v slovenščini in angleščini.

- *Igre iz odpadnih materialov*

Vsaka država je pripravila igro z odpadnimi materiali, ki so jo odigrale druge države udeleženke, tudi Slovenija. Slovenija je pripravila igri iz odpadnih materialov in materialov, ki jih najdemo v naravi: drseči copati iz časopisnega papirja ter skakajoče palčke. Na spodnji fotografiji sta španska igra in slovenski drseči copati.

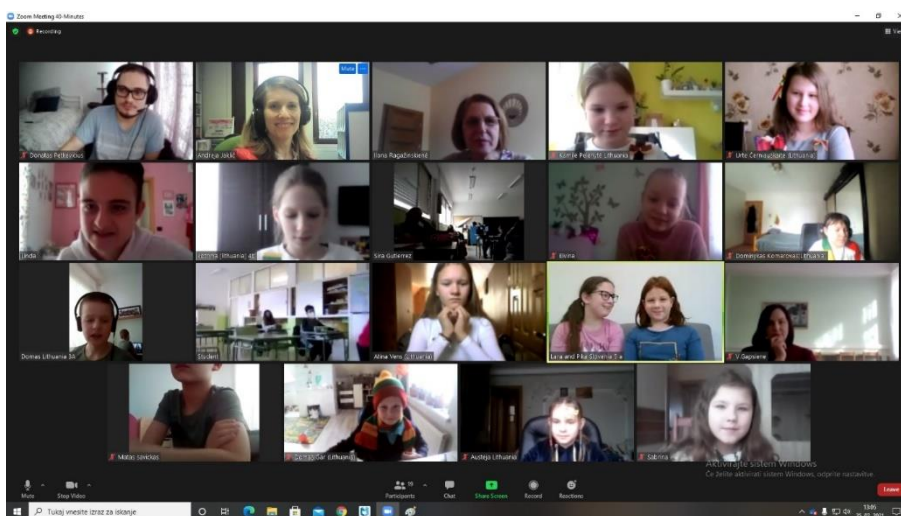

- *Slikanica I'm the most beautiful*

Učiteljica Urška Mitrović je napisala slikanico I'm the most beautiful, ilustrirala jo je vzgojiteljica vrtca. Zgodbo so učenci dramsko uprizorili in jo zaigrali na uvodni prireditvi, ko so na šolo prispeli gostje iz tujine.

- *Spletno srečanje učencev iz vseh držav udeleženk*

Februarja 2021 so se virtualno srečali učenci iz Litve, Španije, Italije in Slovenije. Našo šolo oz. pravzaprav kar Slovenijo sta zastopali učenki Pika in Lara. Učenci so se najprej predstavili, potem pa so si postavljali okoljevarstvena vprašanja. Pogovor je potekal v angleščini. Nekateri tuji učenci so že poznali naše glavno mesto ter tudi vedeli, kje se Slovenija nahaja. Srečanje je bilo zabavno, prijetno in polno novih izkušenj.

- *Gamification*

Ena naših prednostnih nalog je bila igrifikacija (gamification). Učiteljica Urška Mitrović je pripravila dve interaktivni igri na temo onesnaževanja, ki ju lahko otroci iz vseh držav še vedno igrajo.

Wordwall: <https://wordwall.net/play/9403/567/209>

Escape room: <https://forms.gle/9JKYPCWK33PuREnv5>

- *Picture Dictionary*

Učenci so izdelali piktograme na temo varovanja okolja za angleški slovarček. Naloga naše šole je bila poiskati 8 besed na temo onesnaževanje (pollution). Izbrali smo: **chemicals, detergents, smoke, waste, gases, noise, plastic in sewage**. Učenci so narisali risbe, učiteljice pa so izbrale najboljšo za vsako besedo. Za nagrado so učenci, ki so prispevali risbice za izbor, "svojo" besedo še posneli. Nastal je prav poseben skupni mednarodni slovar na temo ekologije in varovanja okolja. Povezava [TUKAJ](#).

- *Lessons plans*

Vsaka država je pripravila dve pripravi za šolsko uro (pouk). Naši pripravi sta bili pripravljene za šolski uri, ki poleg razvijanja angleškega besedišča na temo onesnaževanja vključuje tudi igro wordwall. Naša šola je izvedla uro po pripravah, ki sta ju pripravili Španija in Litva.

Stage	Activity	Time	Aim	Class room organisation	Aids	Cross-curricular links
Warm-up	Flashcards; I name the images on the cards. They repeat after me. »As fast as you can« - they run to the board and show two pictures I call out (name).	10 min.	Defining different types of pollution.	Students in sitting on the floor in front of the teacher.	Flashcards	Natural science
Main activity	Flashcards are hidden around the classroom. They have to find them. When someone finds a card he brings it to me and names the picture on the card. They play computer game – POLLUTION GAME SHOW. They try to score as many points as possible.	25 min.	Pronunciation of names.	Students are running around a classroom and searching for flashcards. Individual work.	Flashcards Computer, internet.	Natural science, Language, P.E.
Post activity	Worksheet – matching pictures with words.	10 min.	Matching pictures with new words.	Students are sitting on their usual places.	Worksheet	Natural science, Maths

- *Aktivnosti v gozdu*

Otroci vrtca skoraj vsako dopoldne preživijo v gozdu. Skupaj z vzgojiteljicami skrbijo, da se v gozdu dobro počutijo, predvsem pa zanj skrbijo, ga negujejo ter ozaveščajo ostale o trajnostni rabi gozdov.

OSNOVNA ŠOLA VELIKI GABER

Veliki Gaber 41
8213 Veliki Gaber
Tel.: 07 34 88 100
e-pošta: info@os-velikigaber.si
DŠ: 47660759

BLUE SHIRTS, GREEN SHORTS
POLLUTION (introductory lesson)

- *Čutna pot, zasaditev lip*

Učenci 1. razreda so aprila 2021 s pomočjo učiteljic posadili sadiko lipa v kot šolskega igrišča. S tem so poskrbeli za ohranjanje narave in zelenega planeta. Na rob igrišča so umestili čutno pot ter tablo z navodili.

- *Slovenska tradicija in zgodovina*

Drugim državam smo predstavili igro naših babic in dedkov Rinko talat, ki so jo igrali tudi tuji otroci. Pripravili smo tudi video o Slovenskem kulturnem prazniku ter ga predstavili drugim državam udeleženkam:

https://www.canva.com/design/DAE7aavln4Y/L660XHubU_Ki0ly4VIG7uQ/watch?utm_content=DAE7aavln4Y&utm_campaign=designshare&utm_medium=link&utm_source=publishsharelink&fbclid=IwAR1PYKXrgXGa0umGi8L1KufyOx3bxtz3om-yoMldcJx7zAwI8Y4Izh623hA

- *Razstava gozd v vrtcu*

Vrtec je pripravil razstavo z njihovimi gozdnimi aktivnostmi in izdelki.

- *E-transformer*

Aprila 2022 smo gostili vozilo E-transformer 2.0. Prinesli smo lahko še delujoče aparate v ponovno uporabo.

- *Medgeneracijski pohod*

Vsi učenci šole so se skupaj s strokovnimi delavci in upokojniki iz DU Veliki Gaber udeležili medgeneracijskega pohoda. Dan so preživeli v dobri družbi in čudoviti naravi. Udeleženci so bili še posebej pozorni, da v gozdu z glasnostjo niso motili živalskih prebivalcev.

- *Posterji Blue shirts, green shorts*

Pripravili smo 5 sloganov na temo onesnaževanja, svojo ustvarjalnost pa so pod mentorstvom učiteljic posameznega razreda izražali učenci 1.–5. razreda. Slogane smo vse sodelujoče države poslale koordinatorici Litvi, ki je pripravila plakate.

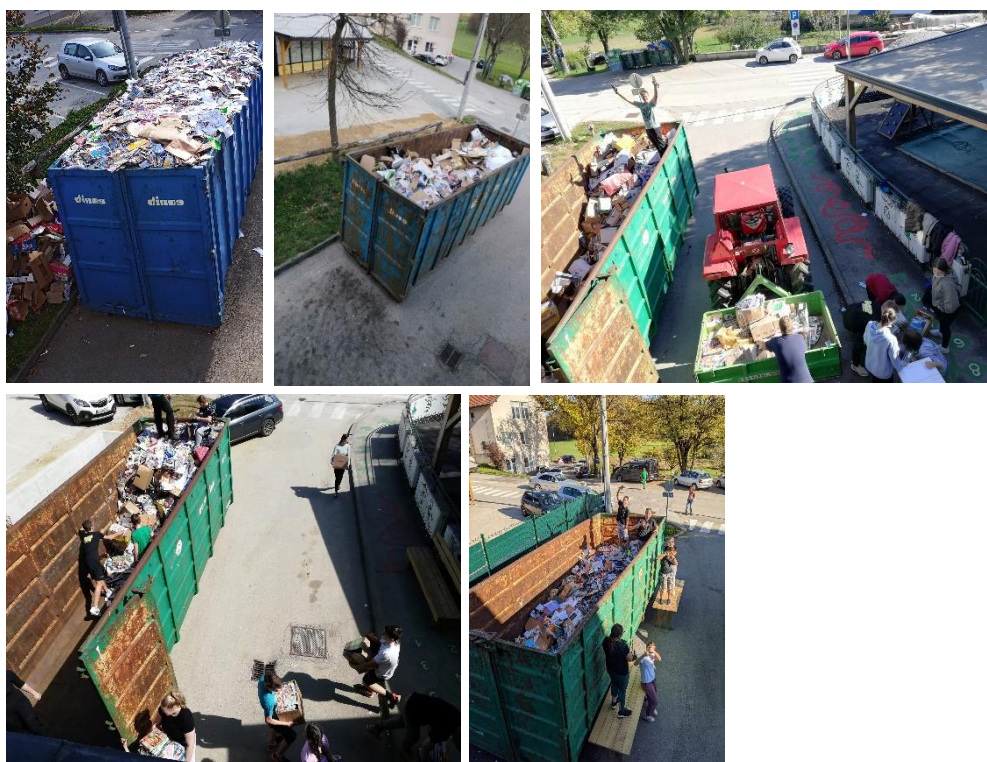

- *Okraševanje učilnic iz odpadnih materialov*

V času trajanja projekta smo bili še posebej pozorni, da smo okrasili učilnice, šolske hodnike in šolsko smrečico z odpadnimi ali naravnimi materiali.

- *Drugo*

Obeležili smo svetovni dan čebel, mednarodni dan gozdov in izvedli 5 zbiralnih akcij starega papirja ter dva eko dneva.

SPLETNA SREČANJA

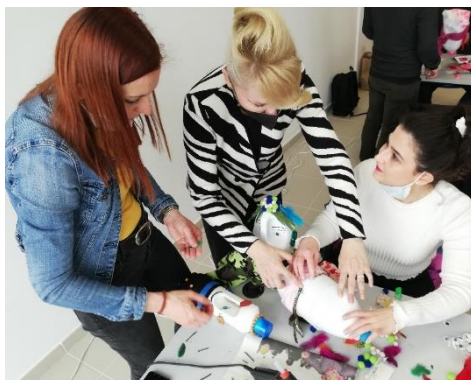
V času zaprtja držav smo izvedli pet srečanj preko aplikacije ZOOM in eno srečanje učencev, prav tako preko ZOOMA.

LTT MOBILNOSTI

Predvidenih je bilo 5 mednarodnih izmenjav, vsakič za vsaj 4 strokovne delavce. Zaradi nenadne bolniške odsotnosti smo izvedli 15 mobilnosti osebja od načrtovanih 16, enkrat smo bili gostitelji mi.

Mobilnosti so tekle po programu. Imeli smo možnost temeljiteje spoznati šolski sistem posamezne države, prisostvovali smo tudi pri pouku. Država gostiteljica nam je pokazala načine, kako pri njih skrbijo okolje in naravo. Na vsaki obiskani šoli so pripravili delavnice na temo varovanja okolja oz. recikliranja. Vse države smo k aktivnostim vključile tudi učence s posebnimi potrebami.

Ko je bila novembra 2021 gostiteljica Slovenija, smo jim pokazali delovanje naše šole, naš vrt ter aktivnosti v gozdu. Nad idejo, da učenci naše šole in vrtca veliko časa tekom dopoldneva preživijo zunaj, so bili presenečeni in navdušeni. Obiskali smo Občino Trebnje, kjer so gostom predstavili razvoj občine in načine ravnanja z odpadki. Povezali smo se s Čebelarsko zvezo Slovenije, ki nam je predstavila negativni vpliv onesnaževanja na naravo in vegetacijo. Gostje so obiskali še Postojnsko jamo, Piran in Sečoveljske soline. Obiskali so tudi zeleno prestolnico Ljubljano. Žal zaradi koronskih ukrepov v času njihovega obiska nismo mogli izvesti obiska Regijskega centra za ravnanje z odpadki (RCERO) Ljubljana.

REZULTATI IN UČINKI

Zadovoljni smo, da smo projekt in vse aktivnosti, povezane z njim, uspešno pripeljali do konca navkljub zdravstvenim razmeram, ki so zadnji dve leti močno krojile naše delo.

Učenci se bolj zavedajo, kako pomembno je varovanje narave in recikliranje odpadkov. Vsi smo dobili ideje, kako lahko ponovno uporabimo embalažo in odpadni material. Imeli smo priložnost spoznati raznolikost tujih držav in šolskega sistema ter izražajo v angleškem jeziku.

Ugotovili smo, da smo poleg Litve edina država, ki ima šolsko kuhinjo, predvsem pa smo edini, ki dajemo poudarek lokalnim pridelovalcem hrane.

Plakati, katerih vsebino je pripravila vsaka država glede na svojo prednostno nalogo, že krasijo šolski pano v avli.

Sodelovali smo na **mednarodni konferenci v Litvi** na temo varovanja okolja, kjer smo se prepoznavno predstavili z zaključnim filmom.

Film *Sustainable solutions to pollution* vsebuje naše delovanje in dejavnosti

v okviru projekta ter tako zaokrožuje naše dvoletno delo. Povezava tukaj: [Erasmus+: Sustainable solutions to pollution \(Veliki Gaber Primary School\) - YouTube](#).

Ta in vsi drugi filmi, ki so nastali na temo onesnaževanja in ohranjanja narave, ostajajo dostopni širši javnosti na (v poročilu) omenjenih spletnih straneh ter kanalu Youtube.

S strani koordinatorice Litve smo dobili posebno pohvalo za najbolj delovni in odgovorni tim v projektu. Slovenijo smo drugim državam predstavili kot čisto, dosledno in odgovorno.

EVALVACIJA IN DOLGOROČNOST PROJEKTA

Nadaljevali bomo z zbiranjem starega papirja, obdržali pa tudi medgeneracijski pohod ter eko dan. Da bo ločevanje odpadkov še bolj jasno, smo zamenjali koše za odpadke v učilnicah. Še posebej smo pozorni, da dosledno ločujemo biološke odpadke. Nadaljevali bomo z okroglo mizo na temo varovanja okolja, pri okraševanju šole se bomo v celoti osredotočili na izdelavo recikliranih ali naravnih okraskov. Ugotovili smo, da lahko veliko stvari prestavimo na splet ali pošljemo spletno in s tem prihranimo kar nekaj papirja. Dobro so se obnesle QR kode, ki smo jih pritrčili v erasmusov kotiček. S pomočjo čitalca so si obiskovalci lahko ogledali naše filme in fotografije.

Spoznali smo, da skupaj zmoremo veliko prispevati k ohranjanju narave in sobivati z njo. Projekt Erasmus+ je odprl nove razsežnosti sodelovanja znotraj šole, znotraj Slovenije in skupaj z drugimi državami.